

Neuvo 2020 ja kokemuksia luomun tuotantotapavalvonnoista

Luominfo 5.4.2022

Heikki Ajosenpää, ProAgria Länsi-Suomi

Esityksen sisältö

Tuotantotarkastuksen tavoite ja kulku

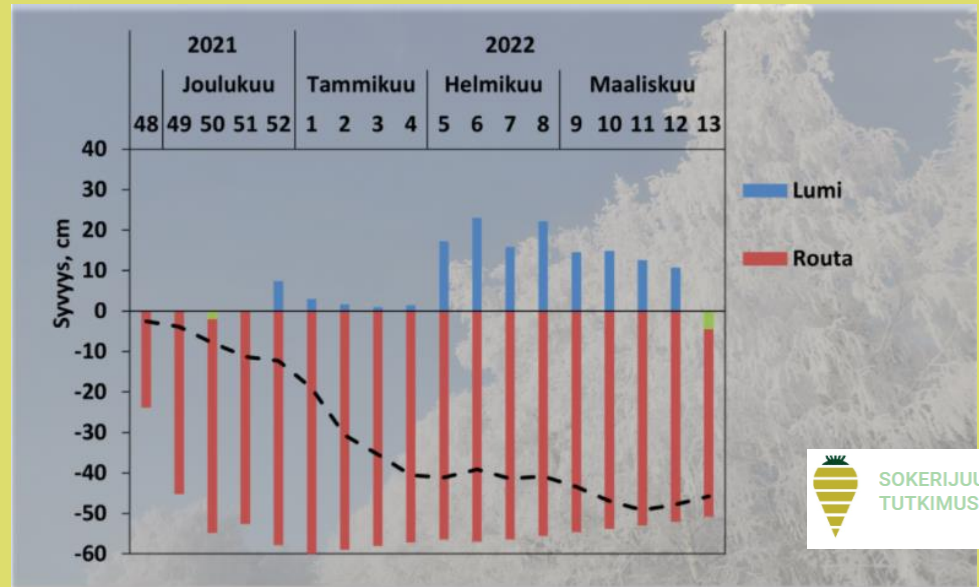
Tarkastukseen valmistautuminen

Kokemuksia tarkastajilta

Etätarkastukset historiaan?

Luomumappi

Neuvo 2020

Tuotantotarkastuksen tavoite

Varmistetaan tuotannon vaatimuksenmukaisuus eli olosuhteet ja tuotantoprosessit

TARKASTAMALLA:

- tilan peltolohkoja ja tuotantotilat
(varastot, käsittelypaikat, erillään pito)
- asiakirjoja
(muistiinpanot, varastokirjanpito, tositteet)
- viljelytoimenpiteet ja tuotanto-olosuhteet

Tuotantotarkastuksen tavoite

Tarkastuksen tekee Ruokaviraston **valtuuttama tarkastaja**

Osa tarkastuksista tehdään **ennalta ilmoittamatta**

Mahdolliset **poikkeamat**:

- Kun poikkeama on vähäinen (lievä, pieni), **korjaava toimenpide** annetaan ilmoituksella tuotantotarkastuskertomuksessa
- Vakavammissa poikkeamatapauksissa ELY-keskus tekee erillisen päätöksen, ja tarkoittaa että toimenpiteet rajoittavat tuotteiden myyntiä (**markkinointikielto tuote-erälle tai tuotannolle, toimijan määräaikainen erottaminen**)

Tuotantotarkastus ja luomutodistus

Ensimmäisessä eli alkutarkastuksessa tarkastetaan tilan olosuhteet, tuotantohistoria ja tuotantoedellytykset sekä luomusuunnitelma

Alkutarkastuksen jälkeen kaikki luomutilat tarkastetaan vähintään kerran kalenterivuodessa

Kun vaatimukset täyttyvät, tarkastuslaitos antaa toimijalle asiakirjaselvityksen eli **luomutodistuksen (sertifikaatin)** merkiksi siitä, että toimija ja tila edelleen täyttävät luomuvaatimukset

Toimijalla on **oikeus myydä** tuotantoehtojen mukaan tuottamiaan luomutuotteita luomutuotteina, kun hänellä on voimassa oleva luomutodistus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Asetuksen (EY) N:o 834/2007 29 artiklan 1 kohdan mukainen toimijan asiakirjaselvitys

1. Asiakirjan numero: 2021-082880 (269/5480-2021)

2. Toimijan nimi ja osoite:

3. Tarkastuslaitoksen/-viranomaisen nimi,

Tarkastuksen kulku

Tarkastaja ottaa yhteyttä ja sopii tarkastusajankohdan (paitsi ennalta ilmoittamattomat!)

Yleinen toimintajärjestys tarkastuksella on:

1. Dokumenttien tarkastus
2. Peltujen ja tuotantotilojen tarkastus
3. Lausunnon/tuotantotarkastuskertomuksen viimeistely
4. Toimija allekirjoittaa tarkastuksen heti tai sähköisesti

Tarkastuksessa saa olla läsnä esim. neuvoja

Tarkastaja toimittaa tuotantotarkastuskertomuksen ELY-keskukseen, jossa tehdään päätös

Luomutarkastuksen kuittaus sähköisesti - Luova

- Luomutarkastuksen jälkeen sähköpostiin tulee yhteenveto tarkastuksesta
- Viestin lopussa [linkki](#), josta saa kuitattua kertomuksen
- Kuittaus 24 tunnin aikana – toisinaan teknisiä ongelmia
- Luomutarkastaja lähettää tarvittaessa uuden kuittauspyynnön

Sähköinen allekirjoitus ja kuittauspyyntö

 no-reply@ruokavirasto.fi
Vastaanottaja [redacted]

[← Vastaa](#) [↶ Vastaa kaikille](#) [→ Lähetä](#)

Teille on 07.10.2021 tehty luonnonmukaisen tuotannon valvontakäynti ja toimintanne on tarkastettu. Tarkastuksen on suorittanut [redacted]. Tarkastuskertomus on loppuosassa.

Vahvistamalla tämän viestin kuittaatte että olette saaneet tarkastuskertomuksen. Kuittaminen tapahtuu viestin lopussa olevaa linkkiä painamalla. Vahvistuksen jälkeen kertomus siirretään sähköiseen arkistoon.

Tämä vahvistus korvaa komission asetuksen (EY) N:o 889/2008 (luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä annetun neuvoston asetuksen 834/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä luonnonmukaisen tuotannon, merkintöjen ja valvonnan osalta) artiklan 65.3. mukaisen allekirjoituksen.

Voitte lausua oman mielipiteenne tarkastuskertomuksesta ilmoittamalla siitä kirjallisesti teitä valvovalle viranomaiselle.

[Olen saanut tarkastuskertomuksen](#)

Valmistaudu – perehdy muutokseen

Luomutarkastus

- **Viljelijän itsearviointilomake** (doc)
 - Tällä lomakkeella viljelijä voi ennen tuotantotarkastusta arvioida täyttääkö hänen toimintansa tuotantovaatimukset.
- **Luomuelintarviketoimijan muistilista** (pdf)
 - Muistilista luomuelintarviketoimijoille tuotannon eri vaiheisiin liittyvistä vaatimuksista
- **Toimijan selvitys tuotantotarkastuksesta**(doc)
 - Jos toimija on eri mieltä tuotantotarkastuksen kulusta tai sillä havaituista asioista, hän voi jättää oman selvityksensä tällä lomakkeella. Täytetyn lomakkeen voi jättää tarkastajalle tai toimittaa viikon kuluessa tarkastuksesta asian omaiselle valvontaviranomaiselle.

Mallipohjat luomutoimijoille

Tälle sivulle on koottu mallipohjia toimijoiden käyttöön. Pohjat ovat toimija voi vapaasti käyttää omaan toimintaansa parhaiten soveltuvin osin, kunhan niissä on tuotantovaatimusten mukaiset tiedot.

www.ruokavirasto.fi
> Viljelijät >
Luomutilat > Luomun
lomakkeet ja ohjeet

Uudet tuotanto-ohjeet
tulossa pian. Osa
löytyy jo.

Tarkastukseen valmistautuminen

Dokumentit talteen

- Kuitit (kopioid), rahtikirjat, tilausvahvistukset, siementen vakuustodistukset, kopioid vaatimuksenmukaisvakuuksista tai viljapasseista, myyntilaskut/tilitykset
- Valokuvia säkeistä yms.

Luomusuunnitelma ja varastokirjanpito ajan tasalle

Tarkastusmaksu ajankäytön mukaan, joten asiat selkeästi esille.

Tarkastukseen valmistautuminen

Muistiinpanot ja tositteet mahdollistavat tuotteiden **jäljityksen** tilalle, peltolohkolle tai pois tilalta.

Kaikki suunniteltu ja toteutettu tekeminen tulee perustua dokumentoituun **asiakirjanäyttöön** (kirjaamisvaatimus)

- ”Näytön” ei tarvitse olla paperia!

Varastokirjanpidosta on selvittävä tilalle hankitut, käytetyt ja luovutetut tuotteet ja tuotantopanokset sekä varastotase.

Lohkomuistiinpanoihin kirjataan viljelytoimenpiteet, käytetyt tuotantopanokset, tuholaishavainnot ja korjattu sato.

Luomutuotteiden kuljetus ja kauppa

- **Tuote-eräkohtainen tiedot:** malli ns. ”vaatimuksenmukaisuusvakuutus”
- **Kuljetuksen saateasiakirjat:** rahtikirja, kuormakirja, jne.
- niiden **yhdistelmät**, esimerkiksi ns. viljapassi

Varastokirjanpito – tyyli vapaa, kunhan ulkopuolinen saa selkoa

Varastopaikka *Sülo 1*

Tuote *Luomukaura*

Mittayksikkö *1000 kg*

Päivämäärä	Tapahtuma	Tosite	Varaston muutos (+/-)	Varastossa jäljellä
1.1.2015	Alkuvarasto	Varastokirjanpito 1.1.2013 -31.12.2014	+91,0	91,0
2.3.2015	Myyty Hankkija	Viljapassi 1/2015	-21,0	70,0
15.5. -2.6.2015	Kylvetty	lohkomuistuinpanot 2015	-2,3	67,7
15.9.2015	Sato 2015	lohkomuistuinpanot 2015	+26,0	93,7
11.10.2015	Myyty Hankkija	Viljapassi 2/2015	-20,0	73,7
2.2.2016	Myyty Hankkija	Viljapassi 1/2016	-19,0	54,7
1.3.2016	Varastomäärän korjaus	Hankkijan tilitys 1/2016	+1,6	56,3

<https://luomumpivs.livia.fi/2021/03/30/mallipohja-varastokirjanpitoon/> - myös opasvideo

[illegible]

Luomumappi

Helpottaa tarkastusta

Sisältää kaiken tarvittavan

Selkeä

Pidä ajan tasalla

Voi olla osittain myös sähköisenä (esim. varastokirjanpito, kartat)

Voidaan tehdä Neuvo2020-palveluna

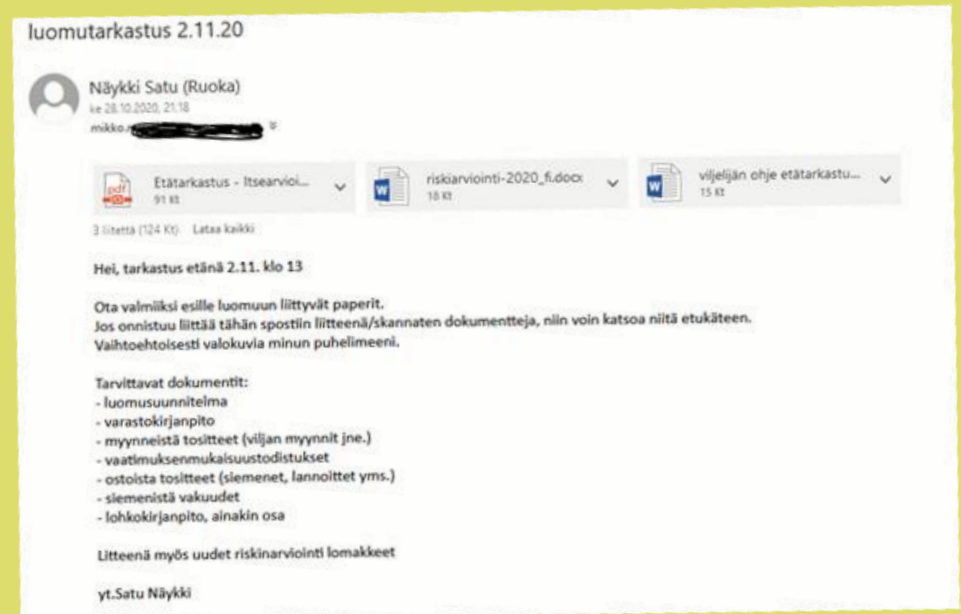
Luomumappi, kasvintuotanto

1	Luomusuunnitelma
2	Viljelykiertosuunnitelma
3	Kartat
4	Tukihakemuksen kasvulohkolomake
5	Vuosittaiset viljelysuunnitelmat
6	Lohkokirjanpito
7	Varastokirjanpito + tase
8	Kuivuripäiväkirja Alihankintasopimukset, vuokrasopimukset
9	Hakemukset / Luvat (ELY-keskus, Ruokavirasto) (tavanomaisen siemenen käyttö, siirtymävaiheen lyhentäminen, rinnakkaisviljely jne.)
10	Siementen vakuustodistukset + lähetyslistat / kuitit / laskut Kopio lisäysaineistorekisteristä
11	Viljapassit, vaatimuksenmukaisuusvakuutukset, saateasiakirjat (GMO-vakuudet)
12	Viljavuusanalyysit
13	Lanta-analyysit Lannanluovutussopimukset, laajaperäisyys selvitykset
14	Asiakirjaselvitykset = luomutodistukset (myös toimittajien) Tuotantotarkastuspäätökset Tuotantotarkastuskertomukset
15	Luomusitoumus ja -sitoumusehdot Hakemus valvontajärjestelmään liittymiseksi
16	Ruokaviraston viljelijäkirjeet
17	Kotieläintilalla lisäksi: Eläintenhoitosuunnitelma, eläinkirjanpidot (eläinluettelo, myynnit, ostot), rehut, lääkitys, varastot, ulkoilu jne...
18	
19	

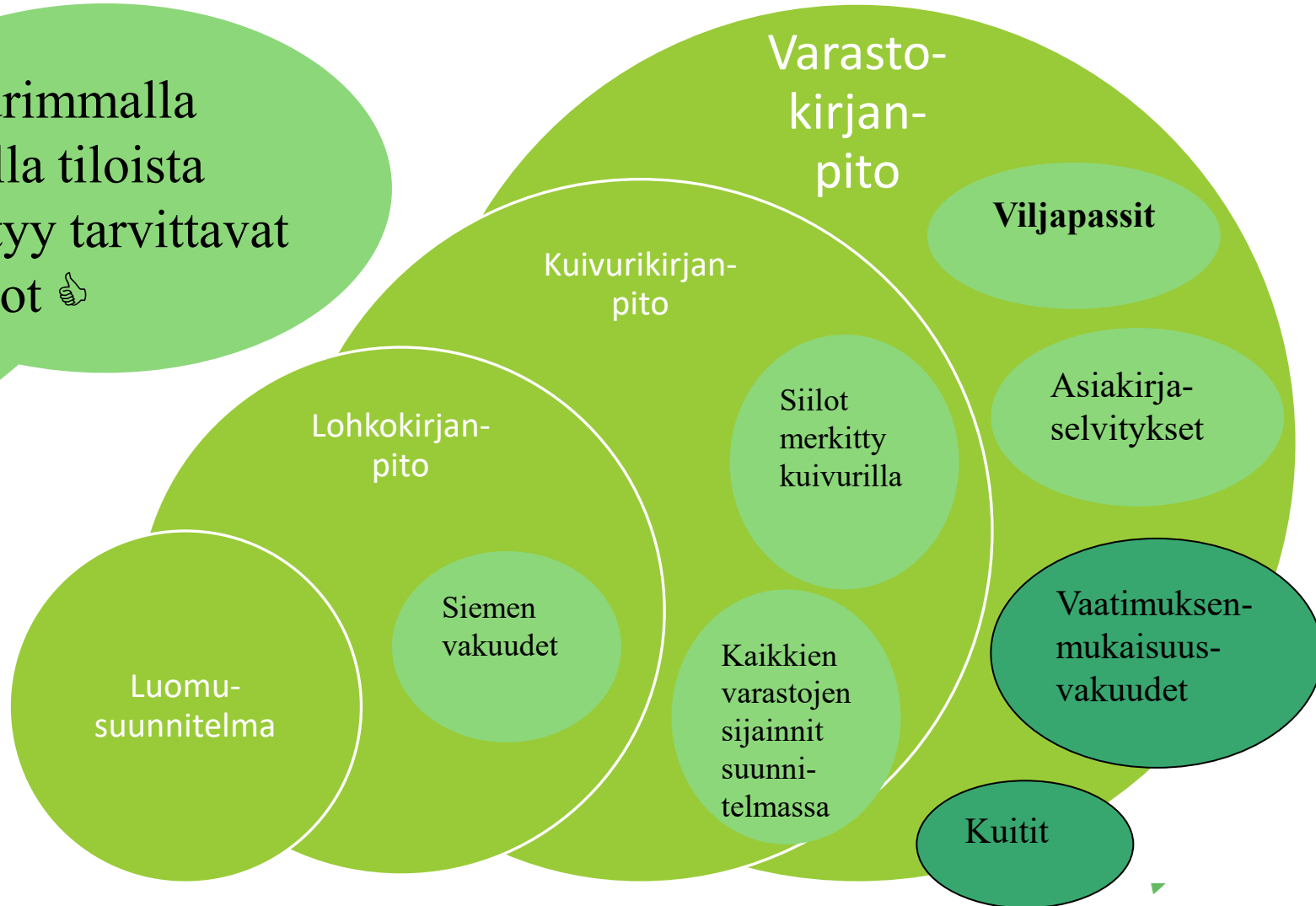
Etätarkastukset luomutiloilla pandemian aikana. **2022 käydään paikan päällä**

- kokemukset hyviä sekä tarkastajilta että tiloilta
- ennakkovalmistautuminen tärkeää
- haasteena materiaalien toimittaminen sähköisenä
- ehkä tulevaisuudessa osa (varastokirjanpito?)
ennakkotyönä/etänä

Havaintoja luomutarkastuksilta

Suurimmalla osalla tiloista löytyy tarvittavat tiedot 👍

Parannettavaa osalla tiloista

Kaikki aineisto
liittyy jollain tavalla
toisiinsa ja siitä
seuraa usein
huomautettavaa

Ei löydy

- Luomusuunnitelmaa
- Lannan laajaperäisyys selvitystä
- Pellolla ei kasva apilaa, pelkkä timoteinurmi ei riitä

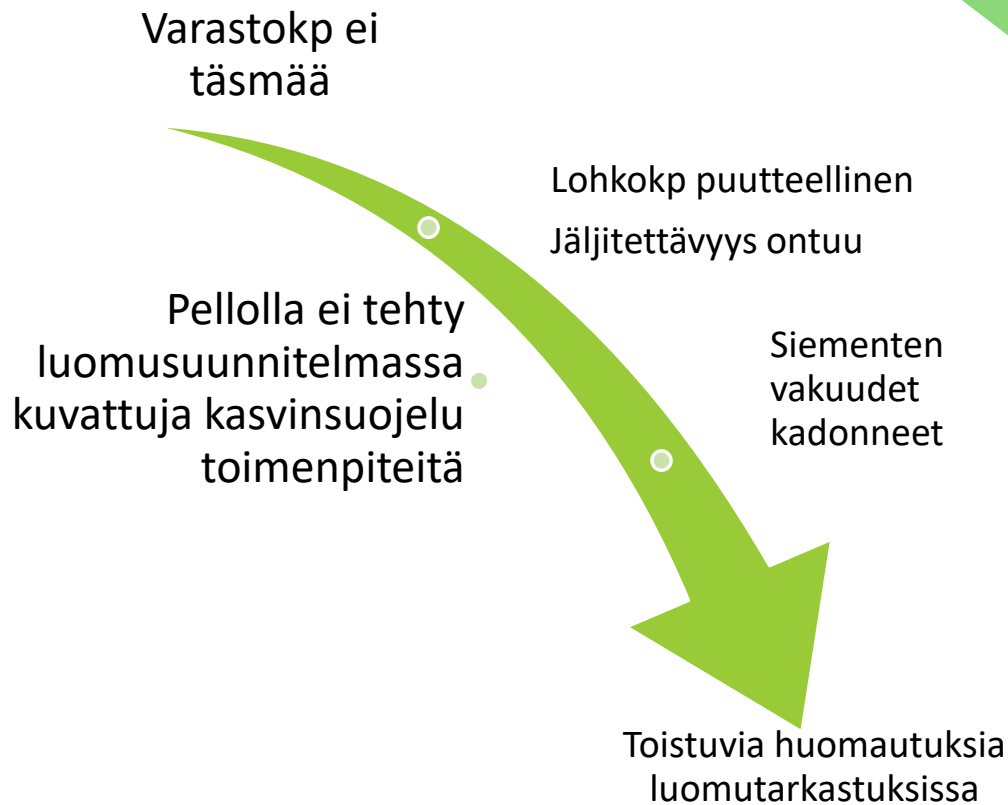
Vaiheessa

- Varastokp, myös pystykaupat kirjattava, puutarhatuotteet
- Kuivurikp
- Lohkokortit
- Pakkausmerkinnät huolimattomia

Puuttuu

- Siementiedot (vakuudet/oma siemen)
- Kuitit talteen! (kopioita tilimapista)
- Luomutaimien vakuudet

Peräkkäisistä ja toistuvista puutteista tulee harmia

LUE ja
tallenna
Elyn
päättös

Kotieläintiloilla tarkkuutta

Erityisesti
tarkkuutta
tilalle
hankituissa
tuotteissa

Tyytyväiset
eläimet

Laidun alan
riittävyys

Rehujen
tuoteselosteet

Täydennysrehut
-suunnitelma ell
kanssa

säilöntäaineet

Myynnit
myös talteen
Huom! Eläimen
luomustatus

gria

Tarjoamme kaikkia Neuvo 2020 -palveluja

NEUVO 2020
VARMUUTTA!
RATKAISUJA!
TULEVAISUUTTA!

Nyky aikaistaminen ja
kilpailukyky

Kasvinsuojelu

Luomu

Energia

Ympäristö

Tuotantoeläimet

Tilalla on käytössä 15 000 €, josta maksat vain alv:n osuuden, joka on vähennyskelpoinen arvonlisäverotuksessa.

Kehitä luomutilaasi Neuvolla

- Luomumappi
- Luomusuunnitelma
- Viljelykierron runkosuunnitelma
- Kasvinsuojelu luomussa
- Rehuntuotannon suunnitelma
- Rehujen budjetointi
- Eläinten hoitosuunnitelma
- Luomutilan riskien kartoitus
- Viljelykierron talouslaskenta
- Kasvustokäynti, rikkakasvit ja **maan kasvukunto**

Kehitä luomutilaasi Neuvolla

Palvelu tilalla, toimistolla tai etänä

AINA ensimmäisenä
tarkista että
luomusuunnitelma vastaa
nykytilannetta
→ Uuden luomusetuksen
myötä kaikilla edessä
vuodelle 2023

ProAgria Lännen luomuasiantuntijat palvelevat

**Alma
Lehti**
0400 725 995
(perhevapaalla)

**Heikki
Ajosenpää**
050 602 58

**Satu
Näykki**
043 825 1225

**Anne
Johansson**
0400 719 413

**Satu
Paananen**
043 827 3633

**Veli-Matti
Jalli**
040 649 2957

@proagria

www.proagria.fi/asiantuntijat

KIITOS!

